

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Том 1, Выпуск 4, 30 Декабря SHIFOBAXSH DARAXT JO'KA

Farg'ona Davlat Universiteti

Tabiiy fanlar fakulteti kimyo(fan yo`nalishi bo`yicha) 1-kurs magistri

Zuhraxon Akramova Murodjon qizi

Tel: 937348498

Annotation

Ushbu ilmiy ishda shifobaxsh daraxt jo'ka haqida batafsil ma'lumot berib o'tiladi hamda o'tkazilgan tadqiqotlar doirasida aytib o'tiladi.

Kalit so`zlar: Tilia cordata (jo'ka), Linden infuziyalari

Asosiy qism

Tilia cordata (jo'ka) Evropaning mo'tadil mintaqalarida uchraydigan bargli daraxtdir. Ispaniyada bu yarimorolning shimolida keng tarqalgan tur bo'lib, u erda iqlim mamlakatning qolgan qismiga qaraganda sovuqroq va namroq bo'lib, bu ajablanarli o'lchamlarga erishishga imkon beradi. Bundan tashqari, gul ochganda, u shunchalik ko'p gullarni hosil qiladiki, o'simlik juda chiroyli ko'rindi, ayniqsa asalarilar va boshqa changlatuvchi hasharotlar uning gulchanglari bilan oziqlanadi.

U bargli daraxt bo'lib, biz uni jo'ka yoki mayda bargli jo'ka deb ataladi. Tilia cordata Yevropadan kelib chiqqan. Bu daraxt balandligi taxminan 30 metr bo'lishi

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Том 1, Выпуск 4, 30 Декабря

mumkin va diametri taxminan bir metrgacha qalinishgan magistralga ega. Toj ham juda keng: 4-5 metr. Barglarining uzunligi 8 santimetrdan oshmaydi yurak shaklida. Ular yilning ko'p qismida yashil bo'ladi, kuzdan tashqari, ular tushishdan oldin sarg'ayadi, chunki harorat pasayishni boshlaydi. Uning gullari bahorda gullaydi. Ular oq rangda va taxminan 2 santimetr o'lchamda. Meva kichik va barmoqlar bilan osongina sindirilishi mumkin.

Linden infuziyalari nervlarni tinchlantirish uchun ishlatiladi, ba'zan hatto tinchlantiruvchi xususiyatlari tufayli uxlab qolishga yordam beradi. Xuddi shunday, u diuretik va vazodilatator hisoblanadi. U isitma, ovqat hazm qilish buzilishi yoki hatto og'iz bo'shlig'i gigienasi (chayma va chayqash) uchun ishlatilishi mumkin.

Xulosa

Shifobaxsh daraxt jo'ka umumiylar ma`noda foydali hamda noqulay holatda inson organizmini normal holatga keltirish uchun unumli vosita sifatida qo'llaniladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1.Arifxonov.K.T.,Slavkina.T.I.Dendrologiya Uz.tom.XI,Tashkent.1981.
- 2.Ablayev S.M., Yuldashev Ya.H. "Madaniy o'rmonlar" T.2008.
- 3.Xamidov va boshqalar"O'zbekiston o'simliklari anig'lagichi" T.1987
- 4.Арифхонова М.М. 1967. Растительности Ферганской долины.
- 5.Burg'in V.A., Jangurozov F.X. va boshqalar" Botanika va o'simliklar fiziologiyasi asoslari", T. 1972.
- 6.V.Maxmudov, M.Akbarova, G'.Xamidov, M.Mahmufov, Z.N.Jo'rayev. "Farg'ona vodiysuning manzarali o'simliklari" Farg'ona-2022